

OPVOEDKUNDE

Nu ik dit zwaarwichtige woord boven mijn artikeltje zie staan, denk ik meteen aan al de bezwaren, die men soms hoort inbrengen tegen „opvoedkunde uit de boeken.” Dit kan niets zijn dan grauwe theorie, waarmee men in de werkelijkheid verlegen staat. Als bewijs voert men hiervoor aan, dat intellectueel-gevormde mensen lang niet altijd de beste opvoeders zijn. Ja, men meent te mogen aannemen, dat de schrijvers van opvoedkundige boeken als regel slecht-opgevoede kinderen hebben. Daar ik zelf tot de kinderen van schrijvende opvoedkundigen behoort, hoop ik maar, dat althans dit laatste niet waar is. En wat het „louter theorie” betreft, dit is zeker niet van toepassing op de reeks, waarover ik u hier iets ga vertellen.

In de eerste plaats rekent deze uitgave hierin met de praktijk van het leven, dat er niet één dik en dus kostbaar boek gegeven wordt, doch een aantal dunnere brochures *).

Men kan dus kiezen, waarvoor men de meeste belangstelling heeft.

Ten tweede behandelen deze boekjes uiterst praktische onderwerpen. In hoeveel gezinnen bijvoorbeeld is het uur, waarop men samen aan tafel zit, inplaats van het hoogtepunt van den dag, aanleiding tot verdriet, drift en straf, omdat één van de kinderen niet eten wil! Dr H. J. Eijkman uit Rotterdam, komt nu eens rustig met de moeders en de vaders praten en vertellen, waar de oorzaak van dit niet-willen-eten kan schuilen. Men zal gewaar-worden, dat soms een verborgen ziekte de schuld is; vermoedt men zooiets, dan gaat men natuurlijk naar een dokter. Doch ook vaak is de moeder-zelf, of zijn huiselijke omstandigheden de oorzaak. Wie een niet-etend kind heeft, leze zelf de brochure er maar eens op na.

Het angstige kind, waarover P. van Duyvendijk schrijft, en het koppige kind, waarover drs Kuypers ons onderhoudt, brengen ons in contact met weer geheel andere moeilijkheden. Dat is evenzeer het geval met „Lastige typen onder normale kinderen,” over welke soort P. W. J. Steenen schrijft. Wellicht doet het even vreemd aan, dat laatstgenoemde begint met iets te schrijven over „brave kinderen.” Als we kennis nemen van hetgeen hij over hen zegt, bemerken we echter wel, dat in die braafheid even goed een gevaar kan schuilen als in de lastigheid.

In dit boekje bemerkt men ook wel sterk, hoe moeilijk soms de grens tusschen normaal en abnormaal te trekken is.

„Waarom niet als andere kinderen?” door Dr R. Vedder brengt ons in aanraking met een zeer zwaar kruis, dat door sommige ouders gedragen moet worden. Niet als andere kinderen — in veel gevallen beteekent dit: achterlijk. Er zijn echter ook gevallen, waarin deze achterlijkheid schijn is en voortkomt uit een bepaald defect of ook uit nerveusiteit.

Even moeilijk als wanneer het kind achterlijk is valt het zeker te dragen, wanneer het blijk geeft tot de psychopaten te behooren.

Dr Vedder, wiens levenswerk onder psychisch-afwijkende en moeilijke kinderen ligt, is zeker een goede raadsman, wanneer het op de juiste manier van inlichten aankomt. Het spreekt wel vanzelf, dat verbetering en, als het kan, genezing slechts bereikt kan worden door een

*) Uitgave J. H. Kok, Kampen, onder redactie van P. W. J. Steinen en H. J. van Wijlen.

zorgzame en langdurige behandeling, en dat het boekje niet bedoelt, hierin raad te geven. Deze zou immers toch onvoldoende zijn.

J. H. Ruysch van Dugteren verwijst in „Waarom een slecht rapport” ook wel naar deskundigen. Doch hij geeft ook zelf goeden raad, die dikwijls verhelderend werkt. We moeten niet enkel blijven kijken naar die slechte cijfers; we moeten allereerst vragen „waarom?” En dan blijkt soms, dat het kind niet werkelijk schuld er aan heeft, terwijl op een anderen keer met de diagnose ook de middelen ter verbetering worden gegeven.

Ten slotte is er nog een nummer, geschreven door Prof. Dr J. H. Gunning Wzn, dat eenigszins afwijkt van de andere. Deze schrijver behandelt n.l. niet een bepaald type kinderen, doch doet ons nadenken over een zaak, waarmee ieder kind op zijn tijd in aanraking komt. Hij schrijft n.l. over „straffen” en vraagt daarbij „hoe wel?” „hoe niet?” Dit nummer lijkt mij bijzonder geschikt om bij gelegenheden, waar veel ouders te zamen zijn, (een ouderavond b.v.) te worden behandeld. Maar feitelijk moet ieder ouderpaar het ook voor zichzelf lezen. Straffen — de meest gewone zaak van de wereld. Maar ook — de meest ernstige.

Wat deze schrijver er over zegt gaat zóó diep en is tevens zóó eenvoudig om te verstaan, dat niemand het boekje, dunkt me, onbevredigd uit handen zal geven.

J. M. W.-W.

VRAAG EN ANTWOORD

Mevrouw H. te A., moeder van een groot gezin, schrijft ons gehoord te hebben, dat hier en daar bridge gespeeld wordt, terwijl men beweert, dat zooiets onschuldig is. Deze moeder vindt in 't algemeen spelletjes spelen onbeduidend en wijst op den schat van lectuur, die er tegenwoordig is, waarin een gezonde, huiselijke geest wordt weergegeven.

Antwoord

Ik begin met volkomen te onderstrepen waar uw brief mee eindigt.

Namelijk: „Als belijders en aanroepers van Gods naam moeten wij als vrouwen, die verantwoordelijk zijn voor hetgeen in ons huis wordt gedaan, pal staan tegen verwereldlijking.”

Uw bezwaar tegen het bridgen (of kaarten) kan ik begrijpen. Bij kaarten denken wij aan de kroeg en aan spelen om geld.

Misbruik geeft ons echter nog niet het recht, het goede gebruik te veroordeelen.

Waarom zou kaarten zonder geld zonde zijn?

Om iets anders te noemen. Bij hoeveel onschuldige kinderspelen worden dobbelsteenen gebruikt en hoeveel kwaad wordt er niet met dobbelsteenen gedaan? Zal men daarom zeggen, dat onze kinderen geen dobbelsteenen meer in handen mogen hebben? Laten wij toch voorzichtig zijn met dingen zonde te noemen, die geen zonde voor God behoeven te zijn, maar alleen in ons oordeelen zondig lijken. Zulke menschenlijke verboden grieven door hun willekeur en vinden geen weerklank in de gewetens van onze kinderen.

Anderzijds moeten we óók voorzichtig zijn, met wat we in ons huis doen en toelaten. De hartstochten worden zoo licht opgewekt.

En nu wat spelletjes betreft. Ik ben zelf dol op lezen, en zou 't heel erg vinden als één uit mijn gezin niet van lezen zou houden. Maar ik voeg er dadelijk aan toe, dat ik me niets gezelligers indenken kan dan 't geheele gezin, groot en klein, om de tafel geschaard en met elkaar 't een of ander spel spelende.

Taciturna